

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 918

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 14 juli 2023

---

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Problematische afwezigheden - Terugvordering schooltoeslag

Ik stelde een schriftelijke vraag (nr. 684 van 16 juni 2023) aan de minister van Onderwijs over de terugvordering van de schooltoeslag bij problematische afwezigheden. Voor twee deelvragen verwees minister Weyts door naar het agentschap Opgroeien. Ook een derde vraag leg ik graag eveneens voor aan de minister van Welzijn.

Elke school geeft aanwezigheden van haar leerlingen door aan het ministerie van Onderwijs. Er zijn afwezigheden die van rechtswege gewettigd zijn, afwezigheden die de school kan wettigen en problematische afwezigheden. Problematische afwezigheden worden aangegeven met een B-code.

Wanneer een leerling met schooltoeslag twee schooljaren op rij te veel problematische afwezigheden heeft (namelijk 30 of meer B-codes per schooljaar), leidt dat tot een terugvordering van de schooltoeslag. Het kan er ook toe leiden dat een aanvraag voor een schooltoeslag geweigerd wordt. Leerlingen die al gedurende één schooljaar 30 of meer B-codes hebben, lopen dus een risico, en bevinden zich als het ware in een 'knipperlichtsituatie'.

1. Graag een overzicht voor de schooljaren 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022 en 2022-2023 van het aantal leerlingen wier schooltoeslag teruggevorderd werd. Graag opgesplitst naar kleuter-, lager en secundair onderwijs, globaal voor Vlaanderen en in detail voor Brussel en de centrumsteden.
  - a) Om welk bedrag ging het voor elk van die schooljaren in totaal?
  - b) Welk bedrag werd daadwerkelijk geïnd? Zijn er indicaties dat er bij ouders moeilijkheden zijn met het terugbetalen van de schooltoeslag?
2. Graag een overzicht voor de schooljaren 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022 en 2022-2023 van het aantal leerlingen wier schooltoeslag geweigerd werd door een te hoog aantal problematische afwezigheden. Graag opgesplitst naar kleuter-, lager en secundair onderwijs, globaal voor Vlaanderen en in detail voor Brussel en de centrumsteden.
3. Doen de ministers, vanuit hun bevoegdheden Onderwijs en Welzijn, specifieke inspanningen om te voorkomen dat leerlingen die zich in deze risicosituatie bevinden, ook het daaropvolgende schooljaar onvoldoende aanwezig zijn en zo hun schooltoeslag verliezen? Op welke manier zetten ze zich in voor preventie van spijbelen voor die doelgroep in een kwetsbare situatie?

**Vlaams
Parlement**

HILDE CREVITSVICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN,
VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN**ANTWOORD**

op vraag nr. 918 van 14 juli 2023

van **ELISABETH MEULEMAN**

1. We willen u allereerst meegeven dat de gegevens met betrekking tot ongewettigde afwezigheden voor het schooljaar 2022-2023 nog niet ter beschikking zijn, deze kunnen ten vroegste vanaf december 2023 worden samengesteld.

Hierbij vindt u het gevraagde overzicht naar aantallen leerlingen, met een detail voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de centrumsteden. We hebben uw vraag naar totaal begrepen als een totaal voor de toepassing van deze toeslag binnen de Vlaamse Gemeenschap, inclusief het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Er dient wel te worden opgemerkt dat de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 sterk geïmpacteerd waren door Corona.

2019-2020

Gebiedsomschrijving	Kleuteronderwijs	Lager onderwijs	Secundair onderwijs
Aalst	2	3	31
Antwerpen	113	55	306
Brugge	7	4	34
Brussel	14	9	80
Genk	8	4	46
Gent	65	67	306
Hasselt	4	2	31
Kortrijk	7	2	11
Leuven	6	13	43
Mechelen	9	6	27
Oostende	11	7	60
Roeselare	8	3	21
Sint-Niklaas	14	17	58
Turnhout	8	7	16
Vlaanderen	708	439	2.624

2020-2021

Gebiedsomschrijving	Kleuteronderwijs	Lager onderwijs	Secundair onderwijs
Aalst	7	2	35
Antwerpen	120	47	220
Brugge	8	4	29
Brussel	21	15	101
Genk	7	3	25
Gent	74	73	240

Hasselt	8	2	19
Kortrijk	5	4	12
Leuven	7	10	35
Mechelen	12	6	23
Oostende	13	1	53
Roeselare	3	4	14
Sint-Niklaas	18	20	45
Turnhout	4	4	10
Vlaanderen	710	424	1.987

2021-2022

Gebiedsomschrijving	Kleuteronderwijs	Lager onderwijs	Secundair Onderwijs
Aalst	13	11	70
Antwerpen	268	138	471
Brugge	16	6	44
Brussel	6	11	59
Genk	15	13	70
Gent	164	190	409
Hasselt	12	4	46
Kortrijk	8	6	28
Leuven	18	16	51
Mechelen	14	4	42
Oostende	29	16	90
Roeselare	21	7	19
Sint-Niklaas	31	44	74
Turnhout	7	4	26
Vlaanderen	1.424	1.076	3.966

- a. Hierbij vindt u het gevraagde overzicht over het betreffende budget, met een detail voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de centrumsteden. We hebben uw vraag naar totaal begrepen als een totaal voor de toepassing van deze toeslag binnen de Vlaamse Gemeenschap, inclusief het Brussels Hoofdstedelijk Gewest:

Gebiedsomschrijving	Kleuteronderwijs	Lager onderwijs	Secundair onderwijs
Aalst	€ 207,40	€ 497,39	€ 28.870,80
Antwerpen	€ 11.718,10	€ 10.387,29	€ 256.258,20
Brugge	€ 725,90	€ 752,76	€ 19.960,48
Brussel	€ 1.541,80	€ 1.806,07	€ 63.977,08
Genk	€ 829,60	€ 752,76	€ 36.105,63
Gent	€ 6.740,50	€ 11.978,34	€ 278.031,21
Hasselt	€ 414,80	€ 326,25	€ 26.552,84
Kortrijk	€ 725,90	€ 376,38	€ 7.203,17
Leuven	€ 622,20	€ 2.446,47	€ 38.712,05
Mechelen	€ 933,30	€ 1.031,18	€ 23.254,50
Oostende	€ 1.140,70	€ 1.317,33	€ 44.053,83

Roeselare	€ 829,60	€ 564,57	€ 19.674,89
Sint-Niklaas	€ 1.451,80	€ 3.064,87	€ 50.148,55
Turnhout	€ 829,60	€ 1.317,33	€ 12.412,32
Vlaanderen	€ 73.492,58	€ 80.432,02	€ 2.226.181,03

2020-2021

Gebiedsomschrijving	Kleuteronderwijs	Lager onderwijs	Secundair onderwijs
Aalst	€ 741,86	€ 384,66	€ 33.745,26
Antwerpen	€ 12.803,95	€ 8.894,21	€ 193.032,64
Brugge	€ 847,84	€ 769,32	€ 19.836,29
Brussel	€ 2.225,58	€ 2.884,95	€ 88.655,84
Genk	€ 741,86	€ 576,99	€ 19.379,66
Gent	€ 7.842,52	€ 13.218,01	€ 218.321,62
Hasselt	€ 847,84	€ 384,66	€ 21.870,51
Kortrijk	€ 529,90	€ 690,43	€ 9.277,76
Leuven	€ 741,86	€ 2.108,19	€ 35.859,17
Mechelen	€ 1.271,76	€ 1.085,32	€ 19.738,51
Oostende	€ 1.377,74	€ 192,33	€ 49.897,07
Roeselare	€ 317,94	€ 632,00	€ 14.718,81
Sint-Niklaas	€ 1.907,64	€ 3.830,77	€ 39.875,55
Turnhout	€ 423,92	€ 769,32	€ 15.732,08
Vlaanderen	€ 75.447,36	€ 78.679,47	€ 1.789.029,53

2021-2022

Gebiedsomschrijving	Kleuter onderwijs	Lager onderwijs	Secundair onderwijs
Aalst	€ 1.387,36	€ 1.957,91	€ 66.459,41
Antwerpen	€ 28.600,96	€ 25.714,82	€ 443.659,61
Brugge	€ 1.707,52	€ 1.023,80	€ 39.073,38
Brussel	€ 640,32	€ 2.130,48	€ 53.751,91
Genk	€ 1.494,08	€ 2.351,86	€ 56.150,26
Gent	€ 17.502,08	€ 35.369,93	€ 380.247,15
Hasselt	€ 1.280,64	€ 757,66	€ 53.157,48
Kortrijk	€ 853,76	€ 1.162,08	€ 25.135,51
Leuven	€ 1.920,96	€ 3.054,39	€ 57.433,11
Mechelen	€ 1.494,08	€ 763,40	€ 44.982,77
Oostende	€ 3.094,88	€ 2.901,82	€ 93.356,21
Roeselare	€ 2.241,12	€ 1.352,33	€ 18.954,19
Sint-Niklaas	€ 3.308,32	€ 8.178,49	€ 70.449,86
Turnhout	€ 747,04	€ 705,58	€ 23.109,15
Vlaanderen	€ 151.560,22	€ 199.450,09	€ 3.641.277,17

- b. Wij kunnen u in deze geen detail verschaffen. Er is in de Centrale Groeipakketapplicatie geen rechtstreekse link tussen een bepaalde schuld en de verschillende bedragen van uit het Groeipakket waaruit een schuld kan bestaan.

Wij kunnen inningen dan ook niet herleiden tot de specifieke terugvordering van de schooltoeslag.

Er zijn zeker indicaties dat begunstigden soms moeilijkheden hebben om de teruggevorderde schooltoeslag terug te betalen, maar dat gaat even zeer op voor andere toelagen binnen het Groeipakket. Het is belangrijk om mee te geven dat er steeds kan gevraagd worden naar afbetalingsplannen en dat er ook kan afgezien van de terugvordering in behartenswaardige gevallen. Maar ook daar kunnen we u geen verder detail specifiek toegespitst op de schooltoeslag over meegeven omdat 1 schuld kan bestaan uit verschillende toelagen.

2. De schooltoeslag is een provisionele betaling. Deze wordt uitbetaald en desgevallend, indien niet aan de pedagogische voorwaarden voldaan werd, teruggevorderd. De terugvordering gebeurt steeds retro-actief. Er is geen regelgevende basis om pro-actief schooltoeslag te weigeren aan gezinnen, op basis van problematische afwezigheden in het verleden.
3. U zal begrijpen dat in de eerste plaats onderwijs de plaats is waar de afwezigheden zich voordoen, en in deze verwijs ik u voor het luik dat de minister van onderwijs aangaat, ook naar collega Weyts.

Wat mijn bevoegdheden betreft subsidieert Opgroeien sinds september 2020 6 provinciale coördinatoren onderwijs-welzijn. Zij hebben als taak vanuit hun expertise, in tandem met de netwerkcoördinatoren "Samen Tegen Schooluitval" lokale en thematische netwerken onderwijs-welzijn op te zetten. Met hun vele acties dragen ze bij aan het actieplan Vroegtijdig schoolverlaten, versterken ze samenwerkingen (o.a. ifv spijbelen, schoolweigering, uitval, ...) en proberen ze kinderen en jongeren in kwetsbare situaties mee aan boord van onderwijs te houden. Ze gaven input voor het nieuwe actieplan Vroegtijdig Schoolverlaten.

Met ons NAFT-aanbod zetten we in op ondersteuning van jongeren op de scholen. We trachten daarbij ook de samenwerking met de CLB en de PBD te optimaliseren, zodat we op een breed spectrum van preventie tot curatie inzetten op het voorkomen van schooluitval.

Vanuit Opgroeien wordt ook ingezet in op cruciale transitie momenten die schooluitval voorkomen, zoals met de projecten doorgaande lijn, project onderwijsambassadeurs, ...

Tot slot investeren we vanuit het crisis- en investeringsplan jeugdhulp in de samenwerking tussen onderwijs en welzijn door in elk samenwerkingsverband 1G1P middelen toe te kennen om in relatie met onderwijs specifieke projecten tegen schooluitval op te zetten. Deze actie wordt momenteel verder voorbereid.